

PROTOKÓŁ

z XXIV. posiedzenia Polsko-Czeskiej Komisji Międzyrządowej

ds. Współpracy Transgranicznej:

Litomyśl, 4-5 czerwca 2018 r.

W dniach 4-5 czerwca 2018 r. w miejscowości Litomyśl odbyło się XXIV posiedzenie Polsko-Czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej, zwanej dalej Komisją. Skład obydwu delegacji jest zamieszczony w załącznikach 1 i 2 do niniejszego protokołu.

Polskiej części Komisji przewodniczyła Pani Joanna Tomasini-Lewandowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Międzynarodowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej. Czeskiej części Komisji przewodniczył Pan Tomáš Kafka, Dyrektor Departamentu Państw Europy Środkowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej.

W wystąpieniach inauguracyjnych Współprzewodniczący Komisji, witając uczestników posiedzenia, wskazali na potencjał polsko-czeskiej współpracy i bardzo dobre kontakty na szczeblu rządowym i samorządowym. Zwrócili także uwagę na konieczność stałego poszukiwania synergii w pracach wszystkich podmiotów zaangażowanych w rozwój kontaktów polsko-czeskich.

Przewodniczący czeskiej części Komisji Pan Tomáš Kafka podkreślił, że postrzeganie polsko-czeskich stosunków w trakcie ostatnich dziesięcioleci uległo zmianie. Coraz bardziej widoczna jest znacząca rola, jaką odgrywają stosunki dwustronne w codziennym życiu obywateli obydwu krajów. Zobowiązuje nas to do tego, żebyśmy wspólnie mówili zupełnie otwarcie o sprawach, które nas łączą, jak również o sprawach, w których mamy odmienne zdania.

Przewodnicząca polskiej części Komisji Pani Joanna Tomasini-Lewandowska podkreśliła, że Polska i Czechy na przestrzeni ostatnich lat wielokrotnie udowodniły, że potrafią się skutecznie wspierać i reprezentować interesy własne i regionu. Możemy liczyć na siebie nawzajem. Wieloletnia współpraca w ramach Komisji ds. Współpracy Transgranicznej jest tego doskonałym przykładem.

Na zakończenie swoich wystąpień Współprzewodniczący podziękowali grupom roboczym Komisji za aktywność i zaangażowanie w prowadzoną współpracę.

Uczestników posiedzenia Komisji powitali: Radomil Kašpar, Burmistrz miasta Litomyśl, Pani Hana Štěpánová, radna Kraju Pardubického ds. rozwoju regionalnego, funduszy europejskich i innowacji, Pan Ivan Jestřáb, Ambasador Republiki Czeskiej w Rzeczypospolitej Polskiej oraz Pan Jarosław Strejczek, Chargé d'Affaires a.i. Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Czeskiej.

Po inauguracji posiedzenia przewodniczący grup roboczych spotkali się w celu omówienia efektów współpracy w okresie od poprzedniego posiedzenia Komisji oraz uzgodnili tematy i zadania, które będą realizowane w okresie do kolejnego posiedzenia Komisji.

Najważniejsze osiągnięcia we współpracy grup roboczych w okresie od poprzedniego posiedzenia Komisji oraz priorytety współpracy na rok 2019:

Grupa robocza ds. gospodarki, handlu i infrastruktury transportowej

Komisja odnotowała, że posiedzenie grupy roboczej odbyło się w dniach 23-24 maja 2018 r. w Rychnove nad Kneznou. Działalność grupy roboczej prowadzona była w następujących obszarach: współpraca gospodarcza i handlowa, współpraca organów celnych, infrastruktura transportowa.

Współpraca gospodarcza i handlowa

Komisja z zadowoleniem odnotowała bardzo dobrze rozwijające się relacje gospodarcze między Polską i Republiką Czeską. Wysoka dynamika wymiany handlowej w 2017 r. pozwoliła umocnić pozycję Republiki Czeskiej, jako drugiego największego odbiorcę polskich produktów. Z drugiej strony, Polska pozostaje trzecim najważniejszym partnerem handlowym Republiki Czeskiej. Korzystnie rozwija się współpraca inwestycyjna, z każdym rokiem zwiększa się liczba firm polskich rozpoczynających działalność w Czechach oraz czeskich w Polsce.

Istotny wpływ na ten wzrost miały działania na rzecz przedsiębiorców, realizowane przez izby gospodarcze, agencje rozwoju regionalnego, euroregiony oraz jednostki administracji państwowej po obu stronach granicy. Komisja przyjęła do wiadomości informację o nowym modelu wsparcia działalności zagranicznej polskich przedsiębiorstw, w ramach którego w miejsce zlikwidowanego WPHI powstało w Pradze Zagraniczne Biuro Handlowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.

Współpraca organów celnych

Komisja bardzo wysoko oceniła poziom współpracy organów celnych obu krajów. Szczególnie istotna jest współpraca operacyjna w zakresie walki z nieprawidłowościami przy towarach akecyzowych. Współpraca ta realizowana jest głównie za pośrednictwem wspólnych placówek celnych. Komisja wysoko oceniła działalność informacyjną i szkoleniową prowadzoną przez organy celno – skarbowe na rzecz przedsiębiorców z obu krajów. Bardzo dobrze przebiega wymiana doświadczeń między administracją polską i czeską, w tym zakresie wymienić można system monitorowania przewozu towarów na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów (Dz. U. poz. 708 oraz z 2018 r. poz. 138). Ustawą tą podmioty gospodarcze zostały zobligowane do zgłaszania do rejestru zgłoszeń SENT przewozów towarów tzw. „wrażliwych”, dokonywanych po drogach publicznych. Obowiązek ten dotyczy przewozu paliwa, alkoholu całkowicie skażonego, suszu tytoniowego oraz olejów roślinnych.

Infrastruktura transportowa

Komisja oceniła, że w zakresie transportu oraz transgranicznej infrastruktury transportowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską kontynuowana jest intensywna współpraca na poziomie politycznym i eksperckim, łącznie z narodowymi

zarządcami infrastruktury drogowej i kolejowej. Komisja ponadto wysoko oceniła poziom współpracy w ramach UE i innych organizacji międzynarodowych, za niezwykle cenne uważając staże merytoryczne pracowników ministerstw. Długoterminowym priorytetem dla obu państw pozostaje nadal poprawa jakości infrastruktury transportowej w korytarzu transportowym północ-południe TEN-T Bałtyk-Adriatyk.

Komisja potwierdziła, że w zakresie infrastruktury drogowej najważniejszym zadaniem pozostaje zakończenie budowy połączenia drogowego D11-S3. Komisja przyjęła z zadowoleniem postępy w przygotowaniu i realizacji tej inwestycji po obu stronach granicy. W zakresie transportu kolejowego Komisja potwierdziła, że głównym zadaniem nadal pozostaje modernizacja linii E30/E65 i E59 po stronie polskiej i zaleciła zakończenie przygotowań obu inwestycji i rozpoczęcie ich realizacji.

Komisja przyjęła do wiadomości, że rząd RCz zatwierdził Koncepcję rozwoju linii kolejowych dużych prędkości w RCz. Komisja wezwała obie strony do kontynuacji współpracy w zakresie kolei dużych prędkości. Komisja przyjęła do wiadomości informację nt. postępów przy rozwiązywaniu kwestii dalszej eksploatacji linii kolejowej Hrádek nad Nisou – Žitava. Komisja wysłuchała informacji, że obie strony będą nadal zajmować się ruchem tranzytowym na linii Mikulovice – Gluchołazy – Jindřichov ve Slezsku.

Komisja zaleciła, aby Ministerstwo Infrastruktury RP oraz Ministerstwo Transportu RCz rozpoczęły konsultacje na temat dalszych kroków w sprawie „Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie i utrzymaniu mostów oraz wspólnych odcinków dróg na polsko-czeskiej granicy państwowej” i „Umowy o współpracy przy transgranicznym świadczeniu lotniczych usług nawigacyjnych”.

Komisja przyjęła do wiadomości, że w zakresie rozwoju śródlądowych dróg wodnych głównym tematem dla obu stron jest projekt drogi wodnej Dunaj – Odra – Łaba i oceniła prace wykonane w celu oceny tego projektu oraz koordynację działań obu stron przy przygotowaniu studium. Komisja przyjęła do wiadomości informację strony polskiej o organizacji Międzynarodowego Kongresu Morskiego (IMO) i imprezach towarzyszących w dniach 13-16 lipca 2018 r. w Szczecinie.

Komisja przyjęła do wiadomości, że kolejne posiedzenie grupy roboczej ds. gospodarki, handlu i infrastruktury transportowej w roku 2019 odbędzie się w Polsce.

Grupa robocza ds. pracy i spraw społecznych

Komisja wysłuchała sprawozdania przewodniczących grupy roboczej, której posiedzenie odbyło się w dniach 24-25 maja 2018 r. w miejscowości Písečná koło Jesenika w Republice Czeskiej. Współprzewodniczący grupy roboczej poinformowali Komisję, że współpraca pomiędzy urzędami pracy Polski i Czech, jest kontynuowana w szczególności w postaci dwóch partnerstw transgranicznych Beskydy i TriRegio, zajmujących się problematyką rynku pracy. Ponadto Partnerstwo EURES TriRegio korzysta ze środków EaSI tj. Europejskiego Programu na Rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych, który należy do ogólnych programów UE w dziedzinie polityki zatrudnienia i polityki społecznej.

Komisja przyjęła do wiadomości także, że współpraca na polsko-czeskim pograniczu odbywa się m.in. poprzez realizację zadań EURES, w tym w szczególności w zakresie wymiany ofert pracy a także poprzez realizację zadań doradczych i informacyjnych dla poszukujących pracy, pracowników transgranicznych oraz pracodawców. Realizowane są zadania związane z systemem zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla osób bezrobotnych.

Komisja wysłuchiwała informacji współprzewodniczących grupy roboczej iż w obecnej chwili nie odnotowuje się występowania widocznych problemów w zakresie zatrudnienia w regionach przygranicznych. Korzystna sytuacja na rynku pracy po obu stronach granicy powoduje jednak, że niektórzy pracodawcy mają problemy z obsadzeniem wolnych miejsc pracy.

Komisja odnotowała, iż regułą jest znacznie lepsza sytuacja gospodarcza po czeskiej stronie niż po stronie polskiej. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Czechach w końcu marca br. wyniosła 3,5%, a wg danych Eurostat 2,4%. W przypadku polskiego rynku pracy stopa bezrobocia rejestrowanego jest wyższa o 3,1 pp. i na koniec marca wyniosła 6,6%, według danych Eurostatu 4,4%. W polskich regionach graniczących z Czechami najlepsza sytuacja panuje w dużych miastach, gdzie poziom bezrobocia jest znacząco niski, np. m. Jelenia Góra 3,7%, m. Bielsko – Biała 4,1% oraz w powiecie bielskim 2,4 %. Wyjątkiem jest miasto Wałbrzych, gdzie stopa bezrobocia przekracza 15%. Najwyższe bezrobocie po polskiej stronie utrzymuje się w powiatach lwóweckim 13,2%, kłodzkim 12,6%, głubczyckim 11,4% i prudnickim 10 %.

Po czeskiej stronie poziom bezrobocia jest kilkukrotnie niższy, najlepsza sytuacja panuje w powiatach: Rychnov nad Kněžnou 1,40%, Ústí nad Orlicí 2,36% i Trutnov 2,82%. Z kolei najwyższe bezrobocie utrzymuje się w powiatach Karvina 7,80%, Jeseník 7,42%, Bruntal 6,84% i w mieście Ostrawia 6,60%.

Grupa robocza ds. przeciwdziałania katastrofom, awariom i klęskom żywiołowym oraz zwalczania ich skutków

Komisja wysłuchiwała informacji współprzewodniczących grupy roboczej na temat jej działalności w okresie od ostatniego posiedzenia. Komisja pozytywnie oceniła działalność grupy roboczej dotyczącą realizacji zadań związanych z zapewnieniem pomocy wzajemnej, poprzez ustanowienie bezpośredniej współpracy służb ratowniczych, działających w pasie przygranicznym.

Służby ratownicze obu krajów z powodzeniem przekazują informacje na temat zagrożeń i incydentów po obu stronach granicy, co pozwala skrócić czas dojazdu do miejsca zdarzenia, zapewniając jednocześnie szybką pomoc osobom poszkodowanym. Działania ratownicze wykonywane są wspólnie przez ratowników z Polski i Czech. Rosnąca liczba wspólnych interwencji świadczy o poprawie dotychczasowej dobrej współpracy.

Komisja pozytywnie oceniła wspólnie realizowane projekty współfinansowane ze środków UE, które koncentrowały się na rozbudowie obiektów po obu stronach granicy i poprawie zdolności operacyjnej.

Komisja stwierdziła, że w ramach programu EWT Polska-Czechy 2014-2020 realizowany jest wspólny projekt flagowy „Bezpieczne Pogranicze”, w którego wdrożenie po stronie polskiej zaangażowane są komendy wojewódzkie Państwowej

Straży Pożarnej w: Opolu, Katowicach i we Wrocławiu oraz po stronie czeskiej w regionach: morawsko-śląskim, ołomunieckim, hradeckim, libereckim i pardubickim. Projekt ma na celu podniesienie transgranicznej gotowości do podejmowania działań ratowniczych podczas rozwiązywania sytuacji kryzysowych, poprzez wzmocnienie współpracy wszystkich służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na obszarze pogranicza. Planowany okres realizacji projektu to lata 2017-2019, z budżetem w wysokości około 8 mln euro. Ponadto, w kontekście perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, przygotowywane są kolejne propozycje projektów między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską.

Komisja odnotowała, że w dniu 22 listopada 2017 roku w Kudowie-Zdrój zostało podpisane Memorandum o porozumieniu między Wojewodą Dolnośląskim i Dolnośląskim Komendantem Wojewódzkim PSP we Wrocławiu oraz Krajem Pardubickim i Republiką Czeską – Korpusem Pożarniczo-Ratowniczym Kraju do Umowy między Rzeczpospolitą Polską oraz Republiką Czeską o współpracy i wzajemnej pomocy w przypadku katastrof, klęsk żywiołowych i innych nadzwyczajnych wydarzeń.

Grupa robocza ds. rozwoju regionu pogranicza i programów wspierających

Komisja przyjęła informacje grupy, że w ramach programu INTERREG V-A CZ-PL od początku okresu programowania zatwierdzono do dofinansowania 145 projektów na łączną kwotę 184,0 mln EUR EFRR tj. 81,3% alokacji programu. Zakontraktowanych jest 96 projektów na kwotę niemal 105 mln EUR EFRR.

W czasie od ostatniego posiedzenia Komisji odbyły się 3 posiedzenia Komitetów Monitorujących w trakcie których zatwierdzono do dofinansowania projekty:

- w OP 1 – 9 projektów (KM 23.06.2017 r.),
- w OP 4 – 22 projekty (KM 22-23.11.2017 r.),
- w OP 3 – 6 projektów (KM 22-23.11.2017 r.).

Na ostatnim posiedzeniu Wspólnego Komitetu Monitorującego w Sulisławiu w dniu 15 marca 2018 r. w ramach Osi Priorytetowej 2 – Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz zwiększenia zatrudnienia zatwierdzono ogółem 12 projektów na kwotę 23,2 mln EUR.

Program INTERREG V-A CZ-PL z punktu widzenia Instytucji Zarządzającej i Krajowej należy do najbardziej dynamicznych programów współpracy transgranicznej w bieżącym okresie programowania 2014-2020, biorąc pod uwagę wykorzystanie środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Większe problemy pojawiają się w użytkowaniu systemu informatycznego MS 2014+, które powodują, mimo wysokiej kontraktacji, stosunkowo niewielką refundację, tj. ok. 11,3 mln EUR EFRR (01.06. 2018 r.).

Komisja wysłuchiwała informacji nt. ograniczenia barier współpracy transgranicznej w kontekście Komunikatu Komisji Europejskiej "Boosting Growth and Cohesion in EU Border Regions". Komunikat ten proponuje sposoby, dzięki którym UE i jej państwa członkowskie mogą zredukować złożoność, długość i koszty kontaktów transgranicznych, a także wspierać proces łączenia służb wzdłuż granic wewnętrznych.

Grupa robocza ds. ochrony środowiska

Komisja wysłuchała sprawozdania grupy o najważniejszych działaniach prowadzonych na rzecz ochrony środowiska w okresie od czerwca 2017 r. do maja 2018 r.

Obie strony zadeklarowały kontynuację współpracy w zakresie poprawy jakości powietrza na granicy polsko-czeskiej poprzez wymianę doświadczeń, realizację podjętych już działań oraz podejmowanie nowych inicjatyw. Od 2009 r. z powodzeniem kontynuowana jest współpraca w ramach polsko-czeskiej Grupy Roboczej ds. jakości powietrza w rejonach przygranicznych. Kolejne, 11. spotkanie grupy odbędzie w Republice Czeskiej w październiku 2018 r.

Komisja przyjęła z zadowoleniem informację o działaniach w zakresie ochrony przyrody na przykładzie współpracy pomiędzy parkami narodowymi: KPN (Karkonoski Park Narodowy) po stronie polskiej i KRNP (Krkonošský Národní Park) po stronie czeskiej. Transgraniczna współpraca obu Parków Narodowych przebiega wzorowo i może być przykładem do wykorzystania przez inne obiekty przyrodnicze. Przejawem wspólnie podejmowanych inicjatyw są realizowane projekty z zakresu edukacji przyrodniczej, remontów infrastruktury turystycznej, podnoszenia kwalifikacji służb obu parków narodowych. W ramach wspólnej promocji obszarów planowane jest zorganizowanie w czerwcu 2018 r. wspólnej, polsko-czeskiej inicjatywy pn.: „Dzień Karkonoszy” oraz przy tej okazji spotkania Ministrów Środowiska Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej na obszarze obu Parków Narodowych.

Podczas posiedzenia Komisji obie strony podkreśliły potrzebę kontynuowania współpracy w zakresie ocen oddziaływania na środowisko. Strona polska z zadowoleniem przyjęła informację o chęci kontynuowania przez stronę czeską współpracy w ramach polsko-czeskiej grupy roboczej ds. ocen oddziaływania na środowisko. Strona polska jest gotowa do organizacji kolejnego spotkania tej grupy roboczej w III kwartale 2018 r.

Komisja przyjęła z zadowoleniem informację, że obie strony kontynuowały współpracę ekspercką oraz wymianę danych w związku z potencjalnym zagrożeniem dla środowiska naturalnego, wynikającym z eksploatacji złóż węgla brunatnego w rejonie Bogatyni. W ramach tej współpracy w 2017 r. odbyły się narady ekspertów oraz wizyty w terenie odkrywki KWB Turów, ujęcia Uhelná oraz żwirowni Grabštejn. Strona polska dokłada ponadto wszelkich starań, aby kontynuowany był wspólny monitoring wód powierzchniowych i podziemnych oraz wymiana danych dla rejonu kopalni odkrywkowej Turów.

Komisja przyjęła do wiadomości fakt, że w związku ze zmianą w ustawie o *działach administracji rządowej* i przekazaniem w styczniu 2018 r. kompetencji w zakresie dotyczącym gospodarki wodnej po stronie polskiej do Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej zagadnienie dotyczące współpracy w zakresie wód granicznych, w tym polsko-czeskiej grupy roboczej zajmującej się transgranicznym wpływem Kopalni Węgla Brunatnego Turów znajduje się poza kompetencjami Ministra Środowiska w Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym strona polska proponuje włączenie do prac grupy roboczej ds. ochrony środowiska przedstawiciela polskiego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, odpowiedzialnego za kwestie polsko-czeskiej współpracy na wodach granicznych.

Strona czeska wykorzystała tę okazję aby wyrazić swoje zainteresowanie polskim „know-how” w zakresie mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Republika Czeska wyraziła chęć zorganizowania spotkania eksperckiego dotyczącego tych zagadnień.

Grupa robocza ds. współpracy euroregionalnej

Komisja przyjęła sprawozdanie Grupy roboczej ds. współpracy euroregionalnej w zakresie jej działalności.

Komisja odnotowała starania euroregionów mające na celu utrzymanie możliwości współfinansowania zadań w ramach zarządzania funduszami mikroprojektów, jak i współfinansowania mikroprojektów z budżetu państwa polskiego w okresie programowania na lata 2014-2020 w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska – dotyczy finansowania w kolejnych latach, tj. od 2019 roku.

Zgodnie z przyjętym stanowiskiem Federacji Euroregionów RP na ostatnim Walnym Zebraniu, Komisja poparła stanowisko Federacji Euroregionów Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie wyłączenia Małych Projektów (people - to - people) spod rygorów badania pod kątem zgodności z zasadą pomocy publicznej w latach 2014-2020.

W nawiązaniu do otrzymanego od Grupy roboczej ds. współpracy euroregionalnej dokumentu o nazwie: „Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Projekty oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty w programach współpracy transgranicznej” /Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej (2017/C 342/06)/, Komisja poparła kontynuowanie realizacji mikroprojektów w oparciu o jak najbardziej przyjazne dla potencjalnych beneficjentów rozwiązania i przyjęła do wiadomości informację o dążeniu euroregionów do odgrywania roli w zarządzaniu Funduszem Mikroprojektów.

Grupa robocza ds. ochrony zdrowia

Komisja z zadowoleniem przyjęła do wiadomości informację, że na marginesie niniejszego posiedzenia spotkali się przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia RP i Ministerstwa Zdrowia RCz i kontynuowali rozmowy na temat zawarcia umowy ramowej o współpracy transgranicznej w ratownictwie medycznym. Niemniej jednak, działalność grupy roboczej w ramach Komisji pozostaje nadal zawieszona.

Inne

Komisja wysłuchała informacji na temat działalności i planów Forum Polsko-Czeskiego w nadchodzącym okresie.

Komisja zapoznała się z prezentacją na temat współpracy międzynarodowej Kraju Pardubickiego i miasta Litomyšl.

Postanowienia końcowe

Współprzewodniczący Komisji zdecydowali, że zgłoszone podczas dyskusji problemy zostaną przekazane do rozpatrzenia właściwym grupom roboczym Komisji.

Współprzewodniczący Komisji podjęli decyzję, że jej XXV posiedzenie odbędzie się w 2019 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejszy protokół został sporządzony w miejscowości Litomyśl w dniu 5 czerwca 2018 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty posiadają jednakową moc.

Joanna Tomasini-Lewandowska

przewodnicząca

polskiej części Polsko-Czeskiej

Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy

Transgranicznej

Tomáš Kafka

przewodniczący

czeskiej części Czesko-Polskiej

Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy

Transgranicznej